

Utrikesutskottets betänkande 2025/26:UU24

Sveriges utrikes underrättelsetjänst

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom de lagförslag som regeringen föreslår med anledning av inrättandet av en ny myndighet, Sveriges utrikes underrättelsetjänst (Und). Den nya lag som utskottet tillstyrker innehåller bestämmelser om behandling av personuppgifter vid Und. Övriga lagändringar krävs för att inrätta myndigheten.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns sju reservationer (V, C, MP) och tre särskilda yttranden (S, V, MP).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att betänkandet har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:290 Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Sju yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet6

 Ärendet och dess beredning.....6

 Bakgrund7

Utskottets överväganden.....8

 Regeringens lagförslag8

 Direktåtkomst9

 Samordning mellan Sveriges underrättelsemyndigheter13

 Uppföljning av lagstiftningen16

 Övriga frågor16

Reservationer19

 1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (C)19

 2. Direktåtkomst, punkt 2 (V, MP).....21

 3. Samordning mellan Sveriges underrättelsemyndigheter, punkt 3 (V, MP).....22

 4. Uppföljning av lagstiftningen, punkt 4 (V, C)23

 5. Övriga frågor, punkt 5 (C)24

 6. Övriga frågor, punkt 5 (MP).....24

 7. Övriga frågor, punkt 5 – motiveringen (V).....25

Särskilda yttranden27

 1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (S)27

 2. Regeringens lagförslag, punkt 1 (V)28

 3. Regeringens lagförslag, punkt 1 (MP)29

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag30

 Propositionen30

 Följdmotionerna31

Bilaga 2

Regeringens lagförslag33

Bilaga 3

Försvarsutskottets protokollsutdrag87

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes under-
rättelsetjänst,
2. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,
3. lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelse-
verksamhet,
4. lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skydds-
identiteter,
5. lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet,
6. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
7. lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelse-
domstol,
8. lag om ändring i skyddslagen (2010:305),
9. lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900),
10. lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och
explosiva varor,
11. lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling
av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet,
12. lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars-
och säkerhetsområdet,
13. lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transport-
system vid vägtransporter,
14. lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av
bredbandsnät,
15. lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande
bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning,
16. lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396),
17. lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av
vissa uppgifter för att utreda brott,
18. lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens
behandling av personuppgifter,
19. lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av person-
uppgifter vid Försvarsmakten,
20. lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av person-
uppgifter vid Försvarets radioanstalt,
21. lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk
kommunikation,
22. lag om ändring i vapenlagen (2026:408),

23. lag om ändring i lagen (2026:956) om signalspaning i försvars- underrättelseverksamhet i krig eller krigsfara.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:290 punkterna 1–23 och avslår motion

2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 1.

Reservation 1 (C)

2. Direktåtkomst

Riksdagen avslår motion

2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 3.

Reservation 2 (V, MP)

3. Samordning mellan Sveriges underrättelsemyndigheter

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4206 av Håkan Svenneling m.fl. (V) och

2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 3 (V, MP)

4. Uppföljning av lagstiftningen

Riksdagen avslår motion

2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 3.

Reservation 4 (V, C)

5. Övriga frågor

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 2 och

2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 5 (C)

Reservation 6 (MP)

Reservation 7 (V) – motiveringen

Utskottet föreslår att ärendet får avgöras trots att betänkandet har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då ärendet ska behandlas.

Stockholm den 11 augusti 2026

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Fredrik Ahlstedt (M), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Margareta Cederfelt (M), Linnéa Wickman (S), Fredrik Malm (L), Annika Strandhäll (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Katarina Tolgfors (M), Rasmus Giertz (SD) och Anna Lasses (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2025/26:290 Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Tre följdmotioner med sju yrkanden har kommit in med anledning av propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och motionsförslagen finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Utskottet beslutade den 2 juli 2026 att ge försvarsutskottet möjlighet att yttra sig över propositionen och eventuella följdmotioner i de delar som berör försvarsutskottets beredningsområde. (prot. 2025/26:45). Försvarsutskottet har lämnat ett yttrande genom ett protokollsutdrag (2025/26:53) som finns i bilaga 3.

Den 27 november 2025 informerade utrikesminister Maria Malmer Stenergård utskottet om inrättandet av en civil utrikes underrättelsetjänst.

Den 10 mars 2026 informerade generallöjtnant Thomas Nilsson, chef för Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must) vid Försvarsmakten, och överdirektör Maria Diamant, Försvarets radioanstalt (FRA), utskottet om myndigheternas remissvar på SOU 2025:78 En reformerad underrättelseverksamhet.

Den 16 april 2026 informerade kabinetssekreterare Dag Hartelius, Utrikesdepartementet, och statssekreterare Peter Sandwall, Försvarsdepartementet, utskottet om de förändringar som föreslogs i vårändringsbudgeten och den ekonomiska vårpropositionen i syfte att ge finansiella förutsättningar för att inrätta en ny myndighet för utrikes underrättelser inom utgiftsområde 5.

Den 5 maj 2026 hade utrikesutskottet, tillsammans med försvarsutskottet och justitieutskottet, ett möte med det finska parlamentets underrättelsetillsynsutskott för att utbyta erfarenheter.

Den 2 juli 2026 informerade utrikesminister Maria Malmer Stenergård utskottet om den aktuella propositionen.

Utskottet beslutade den 19 maj 2026 om yttrande 2025/26:UU3y till finansutskottet. Utskottet yttrade sig där bl.a. över regeringens förslag i vårändringsbudgeten om att ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst skulle föras upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Anslaget får användas för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för att förbereda inrättandet av myndigheten. Utskottet yttrade sig även över förslaget om att riksdagen skulle bemyndiga regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer som är verksamma inom eller den verksamhet som kommer att bedrivas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften. Utskottet

föreslog att finansutskottet skulle tillstyrka regeringens förslag. I yttrandet fanns två särskilda yttranden (S, V, C, MP).

Utskottet beslutade den 26 maj 2026 om yttrande 2025/26:UU7y till konstitutionsutskottet. Utskottet yttrade sig där över regeringens förslag i 2026 års ekonomiska vårproposition om att delar av de ändamål och verksamheter som avser underrättelseverksamhet vid Försvarsmakten och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap skulle flyttas till utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Utskottet föreslog att konstitutionsutskottet skulle tillstyrka regeringens förslag. I yttrandet fanns en avvikande mening (V, MP) och två särskilda yttranden (S, C).

Regeringen beslutade den 30 april 2026 att be Lagrådet att yttra sig över lagförslagen. Regeringen följer enligt propositionen Lagrådets synpunkter och förslag. I förhållande till lagrådsremissen har dessutom vissa språkliga och redaktionella ändringar gjorts. Den 18 juni 2026 fattade regeringen beslut om den aktuella propositionen.

Bakgrund

Den 26 oktober 2023 fattade regeringen beslut om kommittédirektiv till en utredning om en översyn av underrättelseverksamheten (dir. 2023:150). Utredningen tog namnet Underrättelseutredningen och redovisade den 13 juni 2025 betänkandet En reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78). Utredningen lämnade ett antal förslag på förändringar av underrättelseverksamheten, bl.a. att en ny civil utrikes underrättelsetjänst skulle inrättas. Utredningen lämnade dock inga författningsförslag. Regeringen fattade därefter den 23 oktober 2025 beslut om kommittédirektiven Inrättande av en civil utrikes underrättelsetjänst (dir. 2025:92). En särskild utredare fick då i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med uppgift att bedriva civil utrikes underrättelsetjänst. Uppdraget gavs med förbehåll för att riksdagens godkännande krävs i vissa delar och det ska slutredovisas senast den 31 december 2026. Myndigheten ska enligt uppdraget kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

I promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser föreslogs en ny lag och andra författningsändringar som är nödvändiga för att myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till en ny lag om behandling av personuppgifter vid Und och ändringar i flera andra lagar som följer av inrättandet av Und. Därmed avslår riksdagen ett motionsyrkande om att ändra ikraftträdandedatum.

Jämför reservation 1 (C) och särskilt yttrande 1 (S), 2 (V) och 3 (MP).

Propositionen

I propositionen lämnar regeringen förslag till lagstiftning med anledning av inrättandet av en ny myndighet, Sveriges utrikes underrättelsetjänst (Und). I propositionen föreslår regeringen en ny lag om behandling av personuppgifter vid Und. Regeringen föreslår även andra lagändringar som krävs för att den nya myndigheten Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Motionen

I kommittémotion 2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 1 anför motionärerna att riksdagen ska avslå regeringens förslag om att lagförslagen ska träda i kraft den 1 januari 2027 och att riksdagen i stället ska bemyndiga regeringen att fastställa ett lämpligt datum för ikraftträdande efter den 1 januari 2027. Motionärerna anser att uppenbara risker för en påverkan på underrättelsetjänstens förmåga under övergångsperioden bör tas på stort allvar och att frågan om ikraftträdande den 1 januari 2027 bör bli föremål för särskilda övervägningar så att det säkerställs att övergången inte innebär en nedgång i underrättelseförmågan.

Försvarsutskottets yttrande

Försvarsutskottet konstaterar att en ny lag om personuppgifter och andra författningsändringar är nödvändiga för att den nya myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027. Försvarsutskottet tillstyrker därför regeringens förslag i proposition 2025/26:290 av de skäl som anförs i propositionen. I protokollsutdraget finns ett gemensamt särskilt yttrande av S, V, C och MP där partierna bl.a. anför att de avstår från ställningstagande när det gäller propositionens förslag. I det särskilda yttrandet konstateras även att

försvarsutskottets yttrande inte omfattar eventuella följdmotioner. Det finns också ett särskilt yttrande av SD där det framgår att de står bakom majoritetens ställningstagande men att de vill göra vissa påpekanden när det gäller tidsplanen för genomförandet, Utrikesdepartementets erfarenheter av strategiskt underrättelsearbete, den långsiktiga kompetensförsörjningen och relationerna till redan etablerade underrättelseaktörer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom den nya lag och de andra författningsändringar som regeringen föreslår. Den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska säkerställa att Und kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling. Regeringens lagförslag ger sammantaget de rättsliga förutsättningar som krävs för att den nya myndigheten Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

Utskottet konstaterar att inrättandet av Und innebär en betydande reform av den svenska underrättelsestrukturen. Utskottet är vidare medvetet om de utmaningar som är förenade med att en omfattande organisationsförändring görs inom en begränsad tidsperiod, men utskottet anser samtidigt att det rådande säkerhetspolitiska läget motiverar att myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den dag som regeringen föreslår.

Utskottet anser därmed att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag och avstyrker därmed motion 2025/26:4207 (C) yrkande 1.

Direktåtkomst

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Jämför reservation 2 (V, MP).

Propositionen

Det grundläggande skyddet för personuppgifter

Enligt regeringsformen (RF) är var och en skyddad gentemot det allmänna mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden (2 kap. 6 § andra stycket RF). Skyddet får begränsas genom lag, men endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. En begränsning får inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och inte heller sträcka sig så långt

att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen. Begränsningen får inte heller göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning (2 kap. 20 och 21 §§ RF).

Europakonventionen gäller som lag. Enligt artikel 8 i Europakonventionen har var och en rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. En offentlig myndighet får inte inskränka denna rätt annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn bl.a. till den nationella säkerheten och den allmänna säkerheten. Tillämpningsområdet för artikeln omfattar behandling av personuppgifter om privatliv, familjeliv, hem eller korrespondens. En inskränkning i en konventionsskyddad rättighet ska ha stöd i lag. Lagen ska vara så preciserad att inskränkningarna är förutsebara och att lagen är allmänt tillgänglig. Europadomstolen har i sin praxis slagit fast att intrånget ska vara nödvändigt, dvs. att det ska finnas ett angeläget samhälleligt behov, och att inskränkningen ska stå i rimlig proportion till det syfte som ska tillgodoses genom den. En lag eller annan föreskrift får inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen (2 kap. 19 § RF).

Sverige har ratificerat Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk behandling av personuppgifter (ETS 108), den s.k. dataskyddskonventionen. Konventionen brukar ses som en precisering av artikel 8 i Europakonventionen. Dataskyddskonventionen tar sikte på behandling av personuppgifter i automatiserade personregister och automatiserad personuppgiftsbehandling i allmän och enskild verksamhet. Personuppgifterna ska enligt konventionen inhämtas och behandlas på ett korrekt sätt och de ska vara relevanta med hänsyn till ändamålet (artikel 5). Dataskyddskonventionen reglerar även enskildas rätt att få veta att information lagras om honom eller henne och rätten att vid behov få den korrigerad (artikel 8). Restriktioner när det gäller rättigheterna i konventionen är endast möjliga när det handlar om ett överordnat intresse, såsom statens säkerhet (artikel 9). Enligt artikel 10 i dataskyddskonventionen, som även omfattar personuppgiftsbehandling som rör nationell säkerhet, åtar sig konventionsstaterna att införa lämpliga sanktioner och rättsmedel för överträdelser av sådana bestämmelser i den nationella lag genom vilka de grundläggande principer för dataskydd som har angetts i konventionens kapitel två har genomförts. Konventionen anger dock inte vilka krav som ställs på sådana sanktioner.

Sverige har även ratificerat ett tilläggsprotokoll till dataskyddskonventionen (ETS 181). Tilläggsprotokollet innehåller bestämmelser om tillsynsmyndigheter och överföring av personuppgifter till länder som inte är bundna av konventionen. Av protokollet framgår bl.a. att varje konventionsstat ska se till att en eller flera myndigheter ansvarar för att kontrollera att de åtgärder respekteras som inom dess nationella lagstiftning ger verkan åt de principer som anges i konventionens kapitel två och tre och i tilläggsprotokollet. Tilläggsprotokollet innehåller vidare bestämmelser som anger att konventionsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att överföring av

personuppgifter till ett land som inte är konventionspart bara får ske om landet i fråga säkerställer en adekvat skyddsnivå för uppgifterna.

Av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, förkortad EU-stadgan, framgår att var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Sådana uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem. En oberoende myndighet ska kontrollera att dessa regler efterlevs (artikel 8).

EU-stadgan är rättsligt bindande för medlemsstaterna vid tillämpning av unionsrätten. Stadgan är således inte tillämplig på nationell lagstiftning inom områden där EU inte har lagstiftningskompetens.

EU:s dataskyddsförordning, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), utgör den rättsliga grunden för generell personuppgiftsbehandling inom EU. Dataskyddsförordningen är direkt tillämplig i alla EU:s medlemsstater men förutsätter och möjliggör samtidigt kompletterande och specificerande nationella bestämmelser av olika slag. Behandling av personuppgifter som sker inom verksamhet som inte omfattas av EU-rätten, t.ex. försvar och nationell säkerhet samt behandling som sker inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik är uttryckligen undantagna från tillämpningsområdet (artikel 2).

Utöver dataskyddsförordningen gäller sedan den 25 maj 2018 även lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen). Bestämmelserna i EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen gäller även vid behandling av personuppgifter som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten (1 kap. 2 § dataskyddslagen). Särskilda undantag för detta utvidgade tillämpningsområde har gjorts för bl.a. lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten, lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt och lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter (1 kap. 3 § dataskyddslagen).

Förslag till ny lag om behandling av personuppgifter vid Und

Regeringen föreslår i propositionen att den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Und ska vara heltäckande och utformas så att den gäller exklusivt på de områden som anges i lagen. EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning ska inte gälla vid behandling av personuppgifter enligt den nya lagen. Det ska vidare framgå av lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning att lagen inte är tillämplig i verksamhet som omfattas

av lagen om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Användning av direktåtkomst

Det som typiskt avses med direktåtkomst är att någon har direkt tillgång till någon annans register eller databas och på egen hand kan söka efter information, dock utan att kunna påverka innehållet i registret eller databasen. I uttrycket direktåtkomst ligger också att den som är personuppgiftsansvarig för registret eller databasen saknar kontroll över vilka uppgifter som den som har direktåtkomst vid ett visst tillfälle tar del av.

I likhet med vad som i dag gäller för bl.a. Försvarsmakten bedömer regeringen att det bör införas en möjlighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att kunna medge direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst. Den fortsatta tekniska utvecklingen medför att förutsättningarna för att möjliggöra direktåtkomst har förbättrats och att det är möjligt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå för den utlämnande myndighetens system och personuppgifter. Sveriges utrikes underrättelsetjänst måste dock fortfarande, enligt bl.a. gällande bestämmelser om sekretess, säkerhetsskydd och data-skydd, på förhand bedöma om direktåtkomst bör medges en utländsk aktör.

Enligt propositionen kommer direktåtkomst endast komma i fråga mellan underrättelsefunktioner som är delaktiga i ett tätt och interaktivt samarbete inom ramen för de utländska förhållanden som utrikesunderrättelseverksamhet inriktas mot. De personuppgifter som kommer att överföras genom t.ex. direktåtkomst är sådana som bedömts vara relevanta för gemensamma underrättelseområden.

Regeringen anger att i de fall där samarbete i hög grad förutsätter skyndsamhet, samt i de fall där samarbete syftar till att gemensamt följa ett skeende, är det i vissa fall nödvändigt att inom ramen för samarbetet tillgängliggöra information genom direktåtkomst. En sådan situation kan exempelvis uppstå inför ett förmodat förestående terrordåd. Behov av att kunna medge direktåtkomst kan även uppstå på andra områden såsom när Sveriges utrikes underrättelsetjänst följer ett underrättelsemässigt intressant skeende tillsammans med en utländsk myndighet. I sådana fall är det angeläget att kunna tillgängliggöra ett samlat kunskapsläge över tid. Regeringen anser därför att en möjlighet bör kunna vara att Sveriges utrikes underrättelsetjänst medger att en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst får direktåtkomst till personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga inom myndigheten specifikt för ett sådant samarbete.

Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete ska en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst därmed enligt lagförslaget få medges direktåtkomst hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst till personuppgifter som behandlas i myndighetens utrikesunderrättelseverksamhet och som har gjorts

gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Den närmare omfattningen av den direktåtkomst som möjliggörs genom förslaget samt dokumentations- och användarkrav hos mottagaren kan enligt regeringen lämpligen regleras i förordning.

Försvarets radioanstalt har i sitt remissvar anfört att det bör införas en bestämmelse som innebär att direktåtkomst i dessa fall bara ska få medges i den utsträckning som sådan direktåtkomst följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om den i ett enskilt fall. Regeringen anser dock att det inte har framkommit något skäl för en ytterligare begränsning av möjligheterna att medge direktåtkomst.

Motionen

I kommittémotion 2025:26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 3 anför motionärerna att regeringen bör säkerställa att det finns särskilt strikta skyddsåtgärder vid direktåtkomst för utländska underrättelse- eller säkerhetstjänster.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla betydelsen av ett starkt rättssäkerhets- och integritetsskydd inom underrättelseverksamheten. Verksamhetens särskilda karaktär innebär att insynen av nödvändighet är begränsad, vilket samtidigt ställer höga krav på effektiva mekanismer för tillsyn och granskning. Utskottet noterar att verksamheten vid Und kommer att omfattas av de kontrollmekanismer som gäller för nuvarande försvarsunderrättelseverksamhet, däribland tillsyn och domstolsprövning.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det inte har framkommit något skäl för en ytterligare begränsning av möjligheterna att medge direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion 2025/26:4208 (MP) yrkande 3

Samordning mellan Sveriges underrättelsemyndigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om samordning mellan Sveriges underrättelsemyndigheter.

Jämför reservation 3 (V, MP).

Propositionen

I propositionen konstateras att den nya myndigheten ska överta vissa uppgifter och förmågor från nuvarande Must, som är en del av Försvarsmakten. En stor

del av Försvarsmaktens uppgifter när det avser utrikesunderrättelseverksamhet och delar av Försvarsmaktens uppgift avseende omvärldsbevakning ska överföras till och inordnas i den nya myndigheten. Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska överta de delar av Försvarsmaktens uppgifter avseende utrikesunderrättelseverksamhet som omfattar säkerhetspolitiska frågor, partnersamarbeten med motsvarande utrikes underrättelsetjänster, inhämtningsförmågor som hanterar nationella behov och inhämtning via öppna och kommersiellt tillgängliga källor samt Kontoret för särskild inhämtning. Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska även utveckla nya förmågor. Myndigheten ska bl.a. ha en kvalificerad förmåga att inhämta och hantera allmänt tillgänglig information från öppna och kommersiellt tillgängliga källor inklusive förmåga att genomföra myndighetsgemensamma upphandlingar av sådan information och tillhörande förmågor. Försvarsmakten ska fortsätta att bedriva militär underrättelseverksamhet som omfattar militärstrategisk, operativ, taktisk och militärteknisk verksamhet. Försvarsmakten ska även fortsätta att bedriva utrikesunderrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikesunderrättelseverksamhet.

I propositionen framhålls vikten av att ansvarsfördelningen mellan den nya myndigheten och Försvarsmakten blir så tydlig som möjlig. Genom lagförslagen i propositionen finns enligt regeringen förutsättningar för både Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Försvarsmakten att bedriva en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Vilka uppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva kommer att regleras närmare i framför allt myndighetens instruktion.

Kommittédirektiv för inrättande av en civil utrikes underrättelsetjänst

I kommittédirektiven för inrättandet av en civil utrikes underrättelsetjänst anges att myndighetens uppdrag ska utformas så att det på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt särskilt beaktar regeringens, Regeringskansliets, Försvarsmaktens, Försvarets radioanstalts, Försvarets materielverks, Totalförsvarets forskningsinstitut och Säkerhetspolisens uppdrag och behov, internationell interoperabilitet med partners och allierade samt säkerställer ett fungerande underrättelsesystem i alla beredskaps- och konfliktnivåer.

Vidare ska utredaren som en del av en konsekvensutredning bl.a. bedöma förslagens ekonomiska och samhällsekonomiska konsekvenser. Utredaren ska även redovisa förslagets personella konsekvenser. Formerna för samverkan och informationsdelning mellan regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Säkerhetspolisen ska beaktas särskilt inom ramen för en konsekvensutredning.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:4206 av Håkan Svenneling m.fl. (V) anför motionärerna att regeringen i det fortsatta arbetet med inrättandet av den nya

myndigheten bör möjliggöra ett ändamålsenligt ömsesidigt stöd mellan Försvarsmakten och Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

I kommittémotion 2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 1 anförts att regeringen bör säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och fungerande samordning mellan Sveriges utrikes underrättelsetjänst, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Säkerhetspolisen och andra berörda myndigheter samt att dessa myndigheter har tillräckliga resurser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet utgår från att reformen av underrättelseverksamheten genomförs med särskilt fokus på att upprätthålla operativ förmåga, kompetensförsörjning och kontinuitet i verksamheten. Utskottet vill i detta sammanhang understryka vikten av att de ekonomiska, personella och rättsliga förutsättningarna för verksamheten är tillräckliga såväl under övergångsperioden som därefter. Genomförandet av reformen får inte medföra att den samlade svenska underrättelseförmågan försvagas eller att det inte går att upprätthålla verksamhetskritiska funktioner, såsom vissa förmågor, och stödfunktioner. Utskottet bedömer att detta ryms inom det ansvar som redan åvilar regeringen och myndigheterna.

Utskottet vill särskilt understryka vikten av att övergången till den nya myndighetsstrukturen genomförs på ett sådant sätt att den samlade svenska underrättelseförmågan upprätthålls och stärks över tid. Det är av central betydelse att Sveriges utrikes underrättelsetjänst, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Säkerhetspolisen och andra berörda aktörer kan samverka effektivt inom ramen för sina respektive uppdrag. En tydlig ansvarsfördelning, ett väl fungerande informationsutbyte och en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning är viktiga förutsättningar för att reformen ska få avsedd effekt. Utskottet förutsätter att regeringen agerar utifrån dessa utgångspunkter och ser därför ingen anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om samordning mellan Sveriges underrättelsemyndigheter. Därmed föreslår utskottet att riksdagen avslår de båda motionerna 2025/26:4206 (V) och 2025/26:4208 (MP) yrkande 1.

Uppföljning av lagstiftningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om uppföljning av lagstiftningen.

Jämför reservation 4 (V, C).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 3 anför motionärerna att lagstiftningen måste följas upp under kommande mandatperiod.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det saknas anledning att redan nu ta ett initiativ till tillkännagivande om en uppföljning av den aktuella lagstiftningen. Utskottet avser att följa processen för att inrätta Sveriges utrikes underrättelsetjänst i en nära dialog med regeringen och berörda myndigheter. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion 2025/26:4207 (C) yrkande 3.

Övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör underrättelsemyndighetens namn och resurstilldelning till tillsynsmyndigheter.

Jämför reservation 5 (C) och 6 (MP) samt motivreservation 7 (V).

Propositionen

Underrättelsemyndighetens namn

Regeringen anger i propositionen att den nya myndigheten ska heta Sveriges utrikes underrättelsetjänst och föreslår att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikesunderrättelseverksamhet.

Lagrådet konstaterade i sitt yttrande att regeringens namnval för den nya myndigheten inte regleras i de förslag som lagts fram i lagrådsremissen och att namnvalet därmed inte faller under Lagrådets granskning. Lagrådet ansåg att beteckningen ”utrikes underrättelseverksamhet” var otydlig och missvisande vilket kunde innebära en risk för tillämpningsproblem. Den underrättelseverksamhet som den nya myndigheten ska bedriva är avsedd att bedrivas främst i Sverige, men särskrivningen ger enligt Lagrådet intrycket av att verksamheten är förlagd till utlandet. Eftersom beteckningen avser underrättelseverksamhet som har med utlandet att göra ansåg Lagrådet att det vore lämpligare att använda uttrycket ”utrikesunderrättelseverksamhet”.

Regeringen har i enlighet med Lagrådets synpunkt valt denna skrivning för myndighetens verksamhet.

Resurstilldelning till tillsynsmyndigheter

Av propositionen framgår att den nya myndigheten kommer att stå under tillsyn, bl.a. genom den kontrollverksamhet som Statens inspektion för utrikesunderrättelseverksamheten (Siun, nuvarande Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten) kommer att bedriva. Siun är kontrollmyndighet enligt lagen om utrikesunderrättelseverksamhet. I propositionen föreslås även att Integritetsskyddsmyndighetens tillsyn och Siuns granskning av Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter i huvudsak ska bedrivas på samma sätt som det görs i dag när det avser Försvarsmaktens utrikesunderrättelseverksamhet.

I propositionen redovisas att Siun i sitt remissvar på promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser anförde att de nya uppgifter som uppkommer genom lagförslagen innebär att myndigheten behöver tillföras ytterligare medel. Siun pekade i remissvaret bl.a. på att Försvarsmakten även fortsättningsvis ska bedriva utrikesunderrättelseverksamhet och att förslagen därför innebär att Siun ska kontrollera ytterligare en myndighets utrikesunderrättelseverksamhet och granska ytterligare en myndighets personuppgiftsbehandling. Regeringen anför i propositionen att eftersom Sveriges utrikes underrättelsetjänst i huvudsak ska ta över uppgifter från Must blir det inte fråga om nya områden för myndigheternas granskningsinsatser. Förslaget bedöms därför inte påverka myndigheternas verksamhet i sådan omfattning att det ställer krav på ytterligare medel.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 2 anser motionärerna att regeringen bör ändra myndighetens namn i enlighet med Lagrådets förslag.

I kommittémotion 2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 2 anfördes att regeringen bör säkerställa att Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten och Integritetsskyddsmyndigheten har tillräckliga resurser för tillsyn över Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Bakgrund

Utredningen om en reformerad underrättelseverksamhet

I utredningen om en reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78) gjordes bedömningen att det nuvarande systemet för demokratisk insyn och kontroll fungerar väl. Vidare konstaterades i utredningen att det svenska systemet i jämförelse med andra länders system innehåller relativt svaga inslag av parlamentarisk förankring. Underrättelsecheferna föredrar i Sverige sina

öppna årsrapporter för utrikes- och försvarsutskotten. Det finns en årlig skrivelse från regeringen till riksdagen rörande integritetsskydd vid signalspaning i försvars-underrättelseverksamheten. Andra länder har i regel en starkare roll för sittande parlament, vanligtvis i form av ett utskott eller en kommitté specifikt för underrättelse- och säkerhetstjänsternas verksamhet. För att stärka den demokratiska förankringen sägs i utredningen att man på sikt skulle kunna överväga former för stärkt insyn från sittande riksdagsledamöter, i linje med hur det var organiserat i den tidigare Försvarets underrättelsenämnd (FUN). När reformer av processerna för tillsyn och kontroll i underrättelseverksamheterna övervägs är det alltid viktigt att de höga nivåerna av säkerhetsskydd och sekretess i verksamheten, vilka syftar till att skydda Sveriges säkerhet, kan upprätthållas.

Kommittédirektiv för inrättande av en civil utrikes underrättelsetjänst

I kommittédirektiven för inrättandet av en civil utrikes underrättelsetjänst anges att utredaren vid uppdragets genomförande ska ta hänsyn till att den nya myndigheten ska stå under tillsyn av Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun) och Integritetsskyddsmyndigheten och vid behov lämna förslag på hur tillsynen ska bedrivas. Utredaren ska även överväga om det finns behov av ett insynsråd eller motsvarande.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är regeringens sak att avgöra frågan om namn på myndigheten. Utskottet konstaterar även att valet av namn på den nya myndigheten inte faller inom Lagrådets granskning. Utskottet ser mot denna bakgrund ingen anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen och avstyrker därför motion 2025/26:4207 (C) yrkande 2.

När det gäller frågan om resurstilldelning till tillsynsmyndigheter instämmer utskottet i regeringens bedömning att det inte är fråga om nya områden för de aktuella myndigheternas granskningsinsatser och att det därmed inte bör påverka myndigheternas verksamhet i en sådan omfattning att ytterligare medel krävs. Utskottet föreslår därför att riksdagen avslår motion 2025/26:4208 (MP) yrkande 2.

Utöver utskottets uttalande om vikten av ett starkt rättssäkerhets- och integritetsskydd i avsnittet Direktåtkomst vill utskottet tillägga att det följer frågorna om insyn och kontroll med stort intresse, och i synnerhet frågan om parlamentarisk förankring.

Utskottet konstaterar även att frågor om myndighetens interna styrning, arbetsformer och stödstrukturer i första hand bör avgöras av regeringen och berörda myndigheter, men utskottet vill särskilt betona vikten av det finns funktioner för att säkerställa både myndighetens förtroende och rättssäkerhet.

Utskottet ser dock ingen anledning att utifrån ovanstående resonemang vidta någon åtgärd.

Reservationer

1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (C)

av Anna Lasses (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelse-tjänst med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

2. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

3. lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

4. lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

5. lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

6. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

7. lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

8. lag om ändring i skyddslagen (2010:305) med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

9. lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900) med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

10. lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

11. lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

12. lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

13. lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

14. lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

15. lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

16. lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396) med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

17. lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

18. lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

19. lag om ändringen i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

20. lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

21. lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

22. lag om ändring i vapenlagen (2026:408) med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer,

23. lag om ändring i lagen (2026:956) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara med den ändringen att lagen ska träda i kraft den dag efter den 1 januari 2027 som regeringen bestämmer.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 1
och
bifaller delvis proposition 2025/26:290 punkterna 1–23.

Ställningstagande

Jag ställer mig i likhet med övriga utskottsledamöter bakom regeringens lagförslag, men jag invänder mot regeringens val av datum för ikraftträdande av lagförslagen.

I ett mycket allvarligt säkerhetsläge är det av yttersta vikt att Sverige har en väl fungerande underrättelseförmåga. Jag är mycket kritisk till hur regeringen har hanterat den här reformen. I uppbyggandet av en ny underrättelsemyndighet har skyndsamhet prioriterats på bekostnad av en beslutsång där beslut fattas i rätt ordning. Jag känner oro för att den underrättelseförmåga vi behöver kan sjunka när den snarare behöver upprätthållas och stärkas. Regeringen har valt att budgetera för och inleda uppbyggnadsarbetet av den nya myndigheten utan att ha riksdagens godkännande av den lagstiftning som behövs för att inrätta myndigheten. Detta innebär i praktiken att den militära underrättelsetjänsten redan har börjat avlösas innan de rättsliga förutsättningarna för den nya myndigheten är på plats. Budgeten är antagen utan att riksdagen haft möjlighet att ta ställning till den lagstiftning som behövs för att myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet. Därmed finns det goda skäl att hävda att regeringens sätt att inrätta en ny underrättelsemyndighet brister i demokratiskt hänseende. Om riksdagen skulle avslå propositionen skulle Sverige stå utan en fungerande underrättelseverksamhet eftersom överflyttningen i praktiken redan inletts. Jag bedömer därför i detta läge att den överflyttning som inletts måste fortgå. Det enda ansvarsfulla alternativet för riksdagen blir att godkänna regeringens lagförslag.

Men jag invänder mot valet av datum för ikraftträdande av lagförslagen. Försvarsmakten behöver ha en egen underrättelseförmåga och den förmåga som förlorats genom denna reform behöver snarast möjligt återtas. För att säkerställa att inte underrättelseverksamhetens förmåga minskar under övergångsperioden måste därför frågan om ikraftträdande från den 1 januari 2027 bli föremål för särskilda överväganden. De uppenbara riskerna för underrättelseförmågan måste tas på stort allvar, och av det skälet bör regeringen ges mandat att besluta om en lämplig tidpunkt för ikraftträdande efter den 1 januari 2027.

2. Direktåtkomst, punkt 2 (V, MP)

av Håkan Svenneling (V) och Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Internationellt underrättelsesamarbete är nödvändigt, men direktåtkomst för utländska underrättelse- eller säkerhetstjänster är särskilt känsligt. Direktåtkomst skiljer sig från ett vanligt utlämnande genom att mottagaren själv kan söka i uppgifter inom ramen för den tekniska tillgång som medgetts. Detta ställer mycket höga krav på behörighetsstyrning, dokumentation och kontroll. Det måste i efterhand vara möjligt att granska vem som haft tillgång till vilka uppgifter, för vilket ändamål och på vilken grund. Regeringen bör därför säkerställa att sådan direktåtkomst omgärdas av särskilt strikta skyddsåtgärder och att det finns möjlighet att avbryta åtkomsten.

3. Samordning mellan Sveriges underrättelsemyndigheter, punkt 3 (V, MP)

av Håkan Svenneling (V) och Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:4206 av Håkan Svenneling m.fl. (V) och

2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Inrättandet av en ny civil underrättelsetjänst kommer att innebära en omfattande omfördelning av uppgifter, förmågor och sannolikt även personal från Försvarsmakten till den nya civila underrättelsemyndigheten. Samtidigt ska Försvarsmakten fortsätta att ha ansvar för militärstrategisk, operativ, taktisk och militärteknisk underrättelseverksamhet. I sitt remissvar över betänkandet bedömer Försvarsmakten att den förmåga som överförs till en civil underrättelsetjänst i allt väsentligt kommer att behöva återuppbyggas inom Försvarsmakten. Regeringen har inte redovisat hur Försvarsmakten ska kompenseras för de förlorade personalresurserna. Återuppbyggnad av kompetenser och etablering av infrastruktur, materiel och samverkan är kostsamt och tar lång tid. I praktiken innebär uppstarten av en ny civil utrikesunderrättelsemyndighet att två organisationer ska byggas upp parallellt – Und och Försvarsmaktens återuppbyggnad av sin organisation för att göra sitt jobb. I bästa fall kan detta innebära en utökning av det totala antalet resurser och en överlappning inom underrättelsesystemet som är till godo. I värsta fall kan det innebära en dränering av Försvarsmaktens viktiga och helt nödvändiga arbete.

Försvarsmakten pekar på riskerna med en uppdelning i en civil och en militär underrättelsetjänst. Utifrån omvärlds- och teknikutveckling är det inte

möjligt att dela upp varken hotbilden, behov eller underrättelseproduktion utifrån dessa begrepp. Vi ser positivt på att regeringen uppmärksammar behovet av samverkan och informationsutbyte mellan Und, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt (FRA) och Säkerhetspolisen. För att undvika dubbelarbete, parallella analyser, otydliga beställarroller och en risk för att information faller mellan stolarna bör regeringen säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och följa upp hur samverkan kommer fungera i praktiken. Flera centrala gränsdragningar behöver regleras i instruktioner och praktiska arbetsformer.

I sitt remissvar föreslår Försvarsmakten att det i respektive myndighets instruktion skrivs in att Försvarsmakten och Und ska utgöra ett ändamålsenligt ömsesidigt stöd för varandra. Vi stöder detta förslag.

När ytterligare en myndighet ges rätt att inrikta signalspaning ökar kraven på prioritering, samordning och resurssättning hos FRA. Regeringen gör bedömningen att undanträngningseffekterna är begränsade, men det behöver säkerställas att FRA har tillräckliga resurser för att omhänderta samtliga inriktande myndigheters behov. Detta behöver särskilt följas upp eftersom bristande kapacitet riskerar att påverka både säkerhet, rättssäkerhet och integritetsskydd.

4. Uppföljning av lagstiftningen, punkt 4 (V, C)

av Håkan Svenneling (V) och Anna Lasses (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att den nu aktuella lagstiftningen bör följas upp under den kommande mandatperioden mot bakgrund av bristerna i processen för att inrätta myndigheten, risken för att Sverige förlorar underrättelseförmåga, det obesvarade behovet av insyn och tillsyn samt myndighetens otydliga namn och de risker som detta i sig kan medföra.

5. Övriga frågor, punkt 5 (C)

av Anna Lasses (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 2 och

avslår motion

2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör ändra myndighetens namn i enlighet med Lagrådets förslag till Sveriges utrikesunderrättelsemyndighet. Det namn som regeringen har valt för den nya myndigheten är missvisande då verksamheten ska bedrivas i Sverige. Till bilden hör också att risker kan uppstå när ytterligare steg tas för inrikes övervakning. Om insyn inte säkerställs finns det en risk att myndighetens verksamhet politiseras. Det skulle potentiellt hota vissa av de värden som myndigheten är satt att försvara.

Jag ser ett behov av att ge riksdagen möjlighet till insyn i myndighetens verksamhet, inte minst med hänsyn till de ökade möjligheterna att bedriva spaning inom landet. Det finns skäl att överväga att inrätta ett underrättelse-tillsynsutskott i likhet med vad Finland har. Ett sådant utskott skulle för riksdagens räkning utöva parlamentarisk tillsyn över den civila och militära underrättelsetjänsten. Inom underrättelseverksamhet hanteras uppgifter av mycket känslig karaktär. Denna hantering riskerar att tangera och i värsta fall överskrida de krav som kan ställas för skydd av medborgares personliga integritet och säkerhet samt även vad som kan anses vara skäligt i förhållande till annan lagstiftning och de rättigheter som fastslås i grundlagarna.

6. Övriga frågor, punkt 5 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 2 och

avslår motion

2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C) yrkande 2.

Ställningstagande

Underrättelseverksamhet måste kunna bedrivas med hög sekretess. Just därför är det enligt mig särskilt viktigt med oberoende tillsyn och demokratisk kontroll. Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun) anser att de nya uppgifter som de får genom lagförslagen innebär att de bör tillföras ytterligare medel för att fullgöra sitt uppdrag. Detta väljer regeringen att inte hörsamma, vilket jag beklagar. Jag anser att det inte är tillräckligt att konstatera att tillsynen i huvudsak ska bedrivas som tidigare när reformen innebär att det tillkommer ytterligare en myndighet vars verksamhet och personuppgiftsbehandling ska granskas. Jag anser att regeringen måste säkerställa att Siun och Integritetsskyddsmyndigheten (Imy) har tillräckliga resurser och ändamålsenliga befogenheter för att utöva tillsyn över den nya myndigheten.

Jag anser vidare att regeringen bör pröva om ett insynsråd eller motsvarande ordning för särskild demokratisk insyn bör inrättas för Und, med hänsyn till att verksamhetens höga sekretesskrav försvårar allmänhetens insyn. Ett sådant organ skulle inte ersätta Siun, Imy eller den parlamentariska kontroll som redan finns utan bidra till legitimitet samt ge möjlighet till etiska avvägningar och en återkommande granskning av myndighetens övergripande inriktning.

7. Övriga frågor, punkt 5 – motiveringen (V)

av Håkan Svenneling (V).

Ställningstagande

Jag anser att en ökad demokratisering av underrättelsetjänsten är av stor vikt. Samtidigt som underrättelseverksamhet av nödvändighet till stor del är hemlig, är det nödvändigt att det finns ett väl etablerat kontroll- och granskningssystem för att upprätthålla allmänhetens förtroende för underrättelsetjänsterna. I likhet med Sveriges advokatsamfund vill jag peka på riskerna för att fler aktörer innebär att fler personer får tillgång till personuppgifter och att därmed fler misstag kan ske. I utredningen om en reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78) konstateras att det svenska underrättelsesystemet i jämförelse med andra länders system har relativt svaga inslag av parlamentarisk förankring. I den nämnda utredningen förs det även ett resonemang om att former för stärkt insyn från sittande riksdagsledamöter, i linje med tidigare Försvarets underrättelsenämnd (FUN), skulle kunna övervägas som ett sätt att stärka den demokratiska förankringen.

Jag anser att det finns goda skäl, även historiska sådana, för en skärpt kontroll av svensk underrättelseverksamhet i samband med att Und inrättas.

Den tillsyn som Siun utövar behöver stärkas med en utvecklad parlamentarisk insyn och kontroll.

Jag anser att det behövs en starkare koppling till sittande parlament. Till exempel Finland, Danmark och Storbritannien har särskilda parlamentariska organ för tillsyn av underrättelseverksamheten. Det finska underrättelse-tillsynsutskottet fungerar som det finska parlamentets särskilda kontrollorgan för både civil och militär underrättelseverksamhet och övervakar att verksamheten bedrivs på ett både ändamålsenligt och lagenligt sätt. Därtill har Finland en oberoende underrättelseombudsman med långtgående kontrollbefogenhet och möjlighet att pröva vissa underrättelsemetoder i domstol. Jag anser att Sveriges riksdag bör införa ett särskilt underrättelseutskott för att öka den parlamentariska insynen i underrättelsetjänsternas arbete och även att regeringen bör utreda formerna för en särskild underrättelseombudsman. En sådan funktion skulle kunna stärka inflytandet för den nya myndighetens personal genom att erbjuda en oberoende instans dit missförhållanden eller andra betänkligheter kunde rapporteras. En ombudsman kan även ha en medlande och förtroendeskapande roll i lägen där myndighetens personal inte uppfattar varken Siuns inspektionsverksamhet eller fackliga organisationer som ändamålsenliga kanaler. Om Underrättelseombudsmannen har en stark integritet och det finns ett högt förtroende för denna instans skulle denne ha möjlighet att uppmärksamma viktiga frågeställningar till centrala företrädare för Regeringskansliet.

Jag avstyrker i likhet med utskottsmajoriteten motionerna 2025/26:4207 (C) yrkande 2 och 2025/26:4208 (MP) yrkande 2.

Särskilda yttranden

1. Regeringens lagförslag, punkt 1 (S)

Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S) och Annika Strandhäll (S) anför:

Enligt regeringsformen ansvarar regeringen för myndighetsorganisationen och regeringen har därmed rätt att besluta om hur statliga myndigheter ska organiseras. Det är en viktig ordning som vi vill slå vakt om. Propositionen handlar därför inte om inrättandet av den nya myndigheten som sådan, utan om de lagändringar som krävs för att den nya organisationen ska kunna fungera.

Vi konstaterar att omställningen redan har påbörjats genom rekryteringar och förberedande åtgärder. Det är problematiskt att genomförandet har kommit så långt redan innan riksdagen fick möjlighet att ta ställning till de rättsliga och budgetära förutsättningarna för reformen.

Vi ifrågasätter både tidsplanen och tidpunkten. Att genomföra en så omfattande omorganisation av underrättelseverksamheten på så kort tid innebär betydande risker. Underrättelseverksamheten är en av statens mest centrala funktioner för att värna Sveriges säkerhet och måste hanteras med stor omsorg. Omorganisationen genomförs dessutom under en period då hotbilden mot Sverige är hög och det pågår ett krig i vårt närområde. Dessutom står vi nu inför ett allmänt val, vilket innebär att främmande makt och andra antagonistiska aktörer har ett ökat intresse av att genomföra olika typer av påverkansoperationer.

Mot den bakgrunden ställs särskilt höga krav på kontinuitet, stabilitet och operativ förmåga inom underrättelseverksamheten. Regeringen har enligt vår mening inte i tillräcklig utsträckning redovisat hur de risker som är förknippade med att genomföra en omfattande omorganisation under denna period ska hanteras.

Den utredning som föregick reformen har mött kritik från flera remissinstanser, däribland Försvarmakten. Regeringen har inte klarlagt vilka långsiktiga konsekvenser reformen får för Försvarmakten och dess underrättelseförmåga. Inte heller har regeringen på ett tillfredsställande sätt redovisat hur eventuella behov av förstärkningar eller kompensatoriska åtgärder ska hanteras.

Vi konstaterar också att regeringen inte redovisat någon tillfredsställande ordning för parlamentarisk insyn och kontroll av verksamheten. Till exempel har Säpo ett insynsråd sedan ett antal år tillbaka, och i Finland följs underrättelseverksamheten av ett särskilt riksdagsutskott. Också den frågan måste analyseras ytterligare.

Trots dessa invändningar anser vi inte att det i det nuvarande skedet skulle vara ansvarsfullt att försöka avbryta den pågående reformen. Med tanke på hur

långt processen redan har gått skulle ett avbrytande vid denna tidpunkt leda till ännu större osäkerhet. Sveriges underrättelseverksamhet måste präglas av stabilitet, långsiktighet och förutsägbarhet. Därför väljer vi att ställa oss bakom utskottets förslag till beslut.

Den allvarliga kritiken från remissinstanserna understryker dock behovet av en noggrann uppföljning av genomförandet av reformen och dess konsekvenser för Sveriges underrättelseförmåga.

Det centrala är att reformen nu genomförs på ett sådant sätt att Sveriges samlade underrättelseförmåga stärks. Genomförandet måste utvärderas löpande och eventuella negativa konsekvenser för Försvarsmaktens verksamhet, kompetensförsörjningen eller den operativa förmågan måste hanteras skyndsamt.

2. Regeringens lagförslag, punkt 1 (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Jag har valt att ställa mig bakom regeringens lagförslag, men jag och mitt parti Vänsterpartiet är starkt kritiska till processen för att inrätta en ny underrättelsemyndighet. Processen och konsekvenserna av att inrätta en ny myndighet har mötts av stark kritik i remissvar och i debatten om den nya myndigheten. Inrättandet av en ny myndighet riskerar att skapa fler problem än det löser.

Processen har genomförts i expressfart. Arbetet med att inrätta en ny myndighet påbörjades inom mindre än ett halvår efter att utredningen om en reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78) blev klar, och trots att det fanns omfattande kritik mot myndighetens inrättande. Dessa stora och omfattande ändringar har inte diskuterats mellan regeringen och riksdagens partier i särskilt stor utsträckning. Regeringen har därtill valt att nära inpå riksdagsvalet överlämna de lagförslag som ger de rättsliga förutsättningarna för att myndigheten ska kunna bedriva sin verksamhet. I stället för att dra in de aktuella underrättelsemyndigheterna i en omfattande organisatorisk förändringsprocess borde regeringen förstärka det arbete som redan pågår, och i de fall det behövs göra förändringar i den existerande organisationen för att t.ex. möta en bredare hotbild. Inrättandet av en underrättelsemyndighet tar lång tid, och det är stor risk att arbetet förlorar kraft och hastighet under uppbyggnadstiden.

I flera remissvar har det varnats för risken för dubbelarbete i samband med inrättandet av en ny myndighet. Under en övergångsperiod kommer arbetsuppgifter att behöva hanteras av både den nuvarande militära underrättelsetjänsten och den nya myndigheten samtidigt som den nuvarande och den nya underrättelsemyndigheten kommer att konkurrera om samma personal. Därtill tillkommer kostnader för att inrätta en ny myndighet med personal, lokaler och eget säkerhetsarbete.

3. Regeringens lagförslag, punkt 1 (MP)

Jacob Risberg (MP) anför:

Sverige befinner sig i ett allvarligt säkerhetspolitiskt läge. Utrikes-underrättelseverksamheten har därför stor betydelse för Sveriges förmåga att förstå, förebygga och möta yttre hot, och det är av yttersta vikt att vi har förmågan att kartlägga omvärlden utifrån en bred hotbild. Jag har valt att ställa mig bakom regeringens lagförslag men anser att den process som lett till etableringen av den nya myndigheten för utrikes underrättelsetjänst har varit bristfällig av flera skäl och att konsekvenserna av den omfattande reformen inte har analyserats i tillräcklig utsträckning. Riksdagen har inte fått möjlighet att samlat ta ställning till reformens organisatoriska, ekonomiska och säkerhetsmässiga konsekvenser. Den snäva tidsram som regeringen har satt för myndighetens bildande väcker dessutom frågor om lämpligheten i att genomföra en så omfattande omorganisation av underrättelseverksamheten i det rådande säkerhetspolitiska läget och inför ett stundande val.

Mitt parti Miljöpartiet riktade kritik mot regeringens hantering av frågan redan i behandlingen av vårändringsbudgeten för 2026. Regeringen begärde då att riksdagen skulle ta ställning till en flytt av anslagsmedel från utgiftsområde 6 till utgiftsområde 5 Internationell samverkan för att möjliggöra inrättandet av den nya myndigheten till den 1 januari 2027. Detta skedde alltså innan riksdagen hade fått ta del av de rättsliga förutsättningarna för myndighetens verksamhet, dvs. den nu aktuella propositionen, och innan riksdagen fått ett tillräckligt underlag om hur överföring av uppgifter, befogenheter, kompetens och ekonomiska medel från Försvarsmakten, inklusive Must, skulle påverka nuvarande underrättelseverksamhet. Riksdagen borde först ha fått ta ställning till reformens innebörd och konsekvenser, och därefter till hur verksamheten ska finansieras.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:290 Sveriges utrikes underrättelsetjänst:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305).
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter.
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät.
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396).
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott.

18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter.
19. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten.
20. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt.
21. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation.
22. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:408).
23. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2026:956) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara.

Följdmotionerna

2025/26:4206 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i det fortsatta arbetet med inrättandet av den nya myndigheten bör möjliggöra ett ändamålsenligt ömsesidigt stöd mellan Försvarsmakten och Sveriges utrikes underrättelsetjänst (UND) och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4207 av Kerstin Lundgren och Mikael Larsson (båda C):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om att lagförslagen ska träda i kraft den 1 januari 2027 och bemyndigar regeringen att fastställa ett lämpligt datum för ikraftträdande efter den 1 januari 2027.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ändra myndighetens namn i enlighet med Lagrådets förslag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagstiftningen måste följas upp under kommande mandatperiod och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:4208 av Jacob Risberg m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa en tydlig ansvarsfördelning, fungerande samordning och tillräckliga resurser mellan Sveriges utrikes underrättelsetjänst, Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Säkerhetspolisens och andra berörda myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Statens inspektion för

försvarsunderrättelseverksamheten och Integritetsskyddsmyndigheten har tillräckliga resurser för tillsyn över Sveriges utrikes underrättelsetjänst och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa särskilt strikta skyddsåtgärder vid direktåtkomst för utländska underrättelse- eller säkerhetstjänster och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Syfte med lagen

1 § Syftet med lagen är att säkerställa att myndigheten Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt i myndighetens internationella utrikesunderrättelse- och säkerhetssamarbete.

3 § Lagen gäller vid sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Den gäller också personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

4 § Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller inte Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och inte heller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Ord och uttryck i lagen

5 § I denna lag används följande ord och uttryck.

Ord och uttryck

Betydelse

Behandling av personuppgifter

En åtgärd eller en kombination av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oavsett om det

	görs automatiserat eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämnande, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering, sammanföring, begränsning, radering eller förstöring.
Biometriska uppgifter	Personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga.
Dataskyddsombud	En fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningssenligt och på ett korrekt sätt.
Genetiska uppgifter	Personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga.
Mottagare	Den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision.
Personuppgift	Varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet.
Personuppgiftsansvarig	Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.
Personuppgiftsbiträde	Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.

Registrerad	Den fysiska person som personuppgiften gäller.
Tredje part	Någon annan än – den registrerade, – den personuppgiftsansvarige, – dataskyddsombudet, – personuppgiftsbiträdet, och – sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter.

Personuppgiftsansvar

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst är ansvarig för all behandling av personuppgifter som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

2 kap. Behandling av personuppgifter

Grundläggande krav på behandlingen

Rättslig grund

1 § Personuppgifter får bara behandlas i verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

Krav på ändamål

2 § Personuppgifter får bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.

Personuppgifter får inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för.

3 § Personuppgifter får behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utrikesunderrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikesunderrättelseverksamhet.

4 § De personuppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst har fått tillgång till i myndighetens utrikesunderrättelseverksamhet får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

5 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter om lagöverträdelser om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

7 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom denna lags tillämpningsområde.

8 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för annan verksamhet som bedrivs enligt 1 §.

Författningsenlig och korrekt behandling

9 § Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Personuppgifternas kvalitet

10 § Personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Fler personuppgifter får inte behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Känsliga personuppgifter

11 § Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning får inte behandlas.

När personuppgifter behandlas får de dock kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket, om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

12 § Biometriska uppgifter får behandlas om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Genetiska uppgifter får inte behandlas.

13 § Vid sökning får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning användas som sökbegrepp om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller biometriska uppgifter.

Personnummer och samordningsnummer

14 § Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till

1. ändamålen med behandlingen,
2. vikten av en säker identifiering, eller
3. något annat beaktansvärt skäl.

Om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller offentliggjort personuppgifterna

15 § Trots 11, 12 och 14 §§ får andra personuppgifter än genetiska uppgifter behandlas, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke eller på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna.

Behandling av personuppgifter i vissa fall

16 § Hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna i 1–3, 5, 6, 8–12 och 14 §§ i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Längsta tid som personuppgifter får behandlas

17 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om det i ett enskilt fall.

Första stycket hindrar inte att Sveriges utrikes underrättelsetjänst arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands

18 § Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikesunderrättelse- och säkerhetssamarbetet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om överföringen är nödvändig för verksamheten vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Utlämnande av personuppgifter

19 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsning av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst.

3 kap. Gemensamt tillgängliga personuppgifter

Personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga

1 § Personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga om det behövs för något av de ändamål som anges i 2 kap. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Regeringen får också besluta om det i ett enskilt fall.

Direktåtkomst

2 § Säkerhetspolisen, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikesunderrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Säkerhetspolisen, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

3 § Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete, får en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Direktåtkomst i andra fall

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om direktåtkomst till gemensamt tillgängliga personuppgifter i andra fall än de som anges i 2 och 3 §§.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Omfattningen av direktåtkomsten

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

4 kap. Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

Åtgärder för att säkerställa författningsenlig behandling

1 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att de registrerades rättigheter skyddas.

2 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska se till att tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Säkerheten för personuppgifter

3 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna ska särskilt avse skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

Dataskyddsombud

4 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska inom myndigheten utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

5 § Ett dataskyddsombud ska

1. självständigt kontrollera att Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter,

2. informera och ge råd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter,

3. vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter, och

4. vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

Personuppgiftsbiträden

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får, om det är lämpligt, anlita personuppgiftsbiträden för behandling av personuppgifter på Sveriges utrikes underrättelsetjänsts vägnar. Innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

7 § Personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter ska regleras i ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse.

8 § Personuppgiftsbiträdet får inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan skriftligt tillstånd av Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

9 § Ett personuppgiftsbiträde eller den eller de personer som arbetar under bitrådets ledning ska behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Om ett personuppgiftsbiträde bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen, i strid med Sveriges utrikes underrättelsetjänsts instruktioner, ska biträdet anses vara personuppgiftsansvarig enligt denna lag för den behandlingen.

10 § Sveriges utrikes underrättelsetjänsts skyldigheter enligt 2 och 3 §§ gäller även för personuppgiftsbiträden som Sveriges utrikes underrättelsetjänst anlitar.

5 kap. Enskildas rättigheter

Rätten till information

Allmän information

1 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska göra följande information allmänt tillgänglig:

1. myndighetens identitet och kontaktuppgifter,
2. uppgifter om dataskyddsombudet,
3. kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter,
4. rätten enligt 3 § att begära att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, och
5. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Information som ska lämnas om personuppgifterna samlas in från den som uppgifterna avser

2 § Om personuppgifter samlas in från den som uppgifterna avser ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst, när myndigheten får personuppgifterna, på eget initiativ lämna följande information till den registrerade:

1. uppgift om att det är Sveriges utrikes underrättelsetjänst som är personuppgiftsansvarig för behandlingen,
2. uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, och
3. all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, om skyldighet att lämna uppgifter och om rätten att ansöka om information och få rättelse.

Information som ska lämnas efter begäran

3 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst är skyldig att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få följande skriftliga information:

1. vilka personuppgifter om den sökande som behandlas,
2. varifrån personuppgifterna kommer,
3. den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen,
4. mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer,
5. hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och
6. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Ett utlämnande av personuppgifter enligt första stycket behöver inte omfatta sådana personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information enligt första stycket ska göras skriftligen hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst och vara undertecknad av den sökande själv. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Begränsning av rätten till information

4 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Om det gäller sekretess är Sveriges utrikes underrättelsetjänst inte skyldig att redovisa skälen för ett beslut att inte lämna information enligt 2 och 3 §§ eller ett beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

5 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller som utgör en minnesanteckning eller liknande.

Informationsskyldigheten gäller dock om uppgifterna

1. har lämnats ut till tredje part, med undantag för en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision,

2. behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse, eller

3. har behandlats under längre tid än ett år i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning.

Rätten till rättelse, radering och begränsning av behandlingen

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Om uppgifterna har lämnats ut till tredje part ska denne underrättas om en åtgärd enligt första stycket, om den registrerade begär det eller om en mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Avgiftsfri information

7 § Information enligt 1 och 2 §§ och information och uppgifter enligt 3 § ska lämnas utan avgift.

6 kap. Tillsyn

Tillsyn över personuppgiftsbehandlingen

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten ska, när det är motiverat, ge råd och stöd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Undersökningsbefogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att av Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller av ett personuppgiftsbiträde på begäran få

1. tillgång till personuppgifter som behandlas,
2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder,
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter och tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter, och
4. den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

Förebyggande befogenheter

3 § Om tillsynsmyndigheten bedömer att det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska myndigheten genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att motverka den risken.

Tillsynsmyndigheten får besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling av personuppgifter riskerar att strida mot lag eller annan författning. Detsamma gäller om en pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning.

Korrigerande befogenheter

4 § Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas i strid med lag eller annan författning, eller att Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller ett personuppgiftsbiträde på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter, får tillsynsmyndigheten

1. genom sådana åtgärder som anges i 3 § första stycket försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter, eller
 2. besluta att förelägga Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.
- Av ett beslut om föreläggande ska det framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

7 kap. Skadestånd och överklagande

Skadestånd

1 § Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som orsakats av behandling av personuppgifter i strid med denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen.

Ersättningsskyldigheten får, i den utsträckning det är skäligt, jämkas om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

Överklagande

Överklagande av Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut

2 § Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut enligt 5 kap. 2 och 3 §§ att inte lämna information och beslut enligt 5 kap. 6 § i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

3 § Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut överklagas är tillsynsmyndigheten motpart i domstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagandeförbud

4 § Andra beslut enligt denna lag än de som anges i 2 och 3 §§ får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 31 § lagen (1994:260) om offentlig anställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt och provningsverk, Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

31 §¹

En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt- och provningsverk, Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2020:1273.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet samt 1–5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om
*försvarsunderrättelse-
verksamhet*

Lag om
*utrikesunderrättelse-
verksamhet*

1 §¹

Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. *Försvarsunderrättelseverksamhet* får endast avse utländska förhållanden.

Regeringen *skall* bestämma *försvarsunderrättelseverksamhetens* inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten.

Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer

Utrikesunderrättelseverksamhet ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. *Utrikesunderrättelseverksamhet* får endast avse utländska förhållanden.

Regeringen *ska* bestämma *utrikesunderrättelseverksamhetens* inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten.

Utrikesunderrättelseverksamhet ska bedrivas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

2 §²

Verksamheten enligt 1 § *skall* fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser *skall* rapporteras till berörda myndigheter.

Verksamheten enligt 1 § *ska* fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser *ska* rapporteras till berörda myndigheter.

¹ Senaste lydelse 2007:664.

² Senaste lydelse 2008:718.

I verksamheten används teknisk och personbaserad inhämtning. Vissa bestämmelser om teknisk inhämtning finns i lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

I verksamheten används teknisk och personbaserad inhämtning. Vissa bestämmelser om teknisk inhämtning finns i lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet*.

3 §³

Den eller de myndigheter som *skall* bedriva *försvarsunderrättelseverksamhet* får, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.

Den eller de myndigheter som *ska* bedriva *utrikesunderrättelseverksamhet* får, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.

4 §⁴

Inom *försvarsunderrättelseverksamheten* får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver *försvarsunderrättelseverksamhet* lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Inom *utrikesunderrättelseverksamheten* får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver *utrikesunderrättelseverksamhet* lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

5 §⁵

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall* kontrollera *försvarsunderrättelseverksamheten*.

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska* kontrollera *utrikesunderrättelseverksamheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2007:664.

⁴ Senaste lydelse 2014:687.

⁵ Senaste lydelse 2007:664.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter

Härigenom föreskrivs att 2, 6, 8 och 9 §§ lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet får endast avse

1. en polisman eller en annan anställd vid Polismyndigheten eller Sakerhetspolisen med uppgift att delta i spanings- eller utredningsverksamhet som gäller allvarlig brottslighet eller verksamhet för att förebygga sådan brottslighet, eller

2. en anställd vid Försvarsmakten med uppgift att, i verksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet, delta i sådant inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder.

2. en person med uppgift att under ledning av Sveriges utrikes underrättelsetjänst delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikesunderrättelseverksamhet.

6 §

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten skall avse är anställd (anställningsmyndigheten). Om den som skyddsidentiteten skall avse är anställd vid beslutsmyndigheten, skall ansökan göras av den enhet inom myndigheten där han eller hon är verksam (anställningsenheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 1 meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten ska avse är anställd (anställningsmyndigheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 2 meddelas på ansökan av Sveriges utrikes underrättelsetjänst (ansökningsmyndigheten).

Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

¹ Senaste lydelse 2020:1051.

8 §

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda, får, på ansökan av anställningsmyndigheten *eller*, i förekommande fall, *anställnings-enheten*, beslutet förlängas med högst två år i taget.

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda får, på ansökan av anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller*, i förekommande fall, *ansöknings-enheten*, beslutet förlängas med högst två år i taget.

9 §

Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *skall* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *skall* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *skall* beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten *eller*, i förekommande fall, *anställnings-enheten* *skall* genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *ska* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *ska* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *ska* beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller*, i förekommande fall, *ansöknings-enheten* *ska* genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
 2. Beslut om kvalificerad skyddsidentitet som har meddelats enligt 2, 8 eller 9 § i den äldre lydelsen gäller fortfarande. Äldre föreskrifter gäller vid prövning av om det finns grund för att upphäva eller ändra ett sådant beslut.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet samt 1, 4–5, 5 b, 6, 8, 9 och 12 b §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om signalspaning i
försvarsunderrättelse-
verksamhet

Lag om signalspaning i
utrikesunderrättelse-
verksamhet

Lydelse enligt SFS 2026:957

Föreslagen lydelse

1 §

I *försvarsunderrättelseverksamhet* enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* får den myndighet som regeringen bestämmer (*signalspaningsmyndigheten*) inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning, oavsett om signalerna är under förmedling eller lagrade. Signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* får endast ske i de fall regeringen eller en myndighet som anges i 4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* får ske endast i syfte att kartlägga

1. yttre militära hot mot landet,
2. förutsättningar för svenskt deltagande i fredsfrämjande och humanitära internationella insatser eller hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförandet av sådana insatser,
3. internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen,
4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd samt strategiska förhållanden som gäller sådana utländska direktinvesteringar som avses i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar,
5. allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer,

I *utrikesunderrättelseverksamhet* enligt lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet* får den myndighet som regeringen bestämmer (*signalspaningsmyndigheten*) inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning, oavsett om signalerna är under förmedling eller lagrade. Signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* får endast ske i de fall regeringen eller en myndighet som anges i 4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* får ske endast i syfte att kartlägga

6. konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet,
7. främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen,
8. främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik, eller
9. sådana företeelser som avses i 1–8, men som inte riktas mot Sverige eller rör svenska intressen, om det är nödvändigt för ett samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer som signalspaningsmyndigheten deltar i.

Om det är nödvändigt för *försvarsunderrättelseverksamheten* får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

Om det är nödvändigt för *utrikesunderrättelseverksamheten* får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen och signalskyddet, samt
2. fortlöpande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva verksamhet enligt denna lag.

4 §

I lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten.

I lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten och *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*.

Regeringen bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 § andra stycket 9 och tredje stycket.

Regeringen och Försvarsmakten bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 a §.

En inriktning av signalspaningen får inte avse endast en viss fysisk person.

4 a §

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Försvarsunderrättelsedomstolen* för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Underrättelsedomstolen* för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

1. det inhämtningsuppdrag som ansökan avser, med en närmare redogörelse för det behov som föranleder ansökan och uppgift om vilken inriktning uppdraget hänför sig till,

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget samt en övergripande redovisning av övrig inhämtning,

3. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas vid inhämtningen,
4. vilken tid tillståndet ska gälla, och
5. de omständigheter i övrigt som myndigheten vill åberopa till stöd för sin ansökan.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*5 §¹

Tillstånd för signalspaning enligt visst inhämtningsuppdrag får lämnas endast om

1. uppdraget är förenligt med lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* och denna lag,
2. syftet med inhämtningen inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt,
3. uppdraget beräknas ge information vars värde är klart större än det integritetsintrång som inhämtning i enlighet med ansökan kan innebära,
4. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas är förenliga med 3 §, och
5. ansökan inte avser endast en viss fysisk person.

5 b §²

Om det kan befaras att inhämtande av *Försvarsunderrättelsedomstolens* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Försvarsunderrättelsedomstolen*. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Försvarsunderrättelsedomstolen* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om

Om det kan befaras att inhämtande av *Underrättelsedomstolens* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Underrättelsedomstolen*. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Underrättelsedomstolen* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla

¹ Senaste lydelse 2009:967.

² Senaste lydelse 2009:967.

ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Förvarsunderrättelse-domstolen* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Underrättelse-domstolen* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

6 §³

Bestämmelser om *Förvarsunderrättelse-domstolen* finns i lagen (2009:966) om *Förvarsunderrättelse-domstol*.

Bestämmelser om *Underrättelse-domstolen* finns i lagen (2009:966) om *Underrättelse-domstol*.

Lydelse enligt SFS 2026:957

Föreslagen lydelse

8 §

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i enlighet med det som föreskrivs i lagen (2000:130) om *förvarsunderrättelseverksamhet*. Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

Uppgifter som inhämtats med stöd av 1 a § får inte resultera i underrättelser.

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i enlighet med det som föreskrivs i lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet*.

Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

9 §

I lagen (2000:130) om *förvarsunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om internationellt samarbete på *förvarsunderrättelseområdet*.

Signalspaningsmyndigheten får för den verksamhet som anges i 1 § tredje stycket och 1 a §, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera

I lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om internationellt samarbete på *utrikesunderrättelseområdet*.

³ Senaste lydelse 2009:967.

och upprätthålla samarbete i signalspaningsfrågor med andra länder och internationella organisationer.

12 b §

I lagen (2026:956) om signalspaning i *försvarsunder-rättelseverksamhet* i krig eller krigsfara finns bestämmelser om signalspaning i *försvarsunder-rättelseverksamhet* om Sverige är i krig eller i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som Sverige har befunnit sig i.

I lagen (2026:956) om signalspaning i *utrikesunder-rättelseverksamhet* i krig eller krigsfara finns bestämmelser om signalspaning i *utrikesunder-rättelseverksamhet* om Sverige är i krig eller i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som Sverige har befunnit sig i.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

6 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 10 §, 15 kap. 3 b §, 38 kap. 4 §, 42 kap. 8 a § och rubriken närmast före 42 kap. 8 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

10 §¹

Sekretess hindrar inte att den som är knuten till en myndighet på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket och som är misstänkt för brott eller mot vilken rättegång eller annat jämförbart rättsligt förfarande har inletts, lämnar uppgift till sitt ombud eller biträde i saken eller till någon annan enskild, om det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelsedomstol*.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om *Underrättelsedomstol*.

15 kap.

3 b §²

Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst* eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

En uppgift får lämnas endast om intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

38 kap.

4 §

Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *försvarsunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten samt hos Försvarets radioanstalt i

Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *utrikesunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten samt hos *Sveriges utrikes underrättelse-*

¹ Senaste lydelse 2009:1020.

² Senaste lydelse 2023:561.

underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

tjänst och Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

42 kap.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Statens inspektion för utrikesunderrättelseverksamhet³

8 a §⁴

Sekretess gäller hos Statens inspektion för *försvarsunderrättelseverksamheten* i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* endast i den utsträckning som följer av 8 b–d §§.

Sekretess gäller hos Statens inspektion för *utrikesunderrättelseverksamhet* i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet* endast i den utsträckning som följer av 8 b–d §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2009:1020.

⁴ Senaste lydelse 2009:1020.

7 Förlag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Förlvarsunderrättelsedomstol

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:966) om Förlvarsunderrättelsedomstol

dels att rubriken till lagen samt 1, 2, 9, 10, 13 och 16 §§ och rubrikerna närmast före 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 11 § ska lyda ”Handläggningen i Underrättelsedomstolen”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om Förlvarsunder-
rättelsedomstol

Lag om Underrättelse-
domstol

**Förlvarsunderrättelsedomstolens
uppgifter**

**Underrättelsedomstolens
uppgifter**

1 §

Förlvarsunderrättelsedomstolen ska pröva frågor om tillstånd till signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i förlvarsunderrättelseverksamhet.

Underrättelsedomstolen ska pröva frågor om tillstånd till signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet.

**Förlvarsunderrättelsedomstolens
sammansättning**

**Underrättelsedomstolens
sammansättning**

Lydelse enligt SFS 2026:958

Föreslagen lydelse

2 §

Förlvarsunderrättelsedomstolen består av en ordförande, en eller högst två vice ordförande samt minst två och högst åtta särskilda ledamöter.

Underrättelsedomstolen består av en ordförande, en eller högst två vice ordförande samt minst två och högst åtta särskilda ledamöter.

Ledamöterna ska vara svenska medborgare och får inte vara underåriga eller i konkursstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Innan en ledamot börjar tjänstgöra i domstolen, ska han eller hon ha avlagt domared.

I lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare finns bestämmelser om utnämning av ordförande i domstolen. Vice ordförande och särskilda ledamöter förordnas av regeringen för högst fyra år i sänder.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

Försvarsunderrättelsedomstolen är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Fler än tre ledamöter får inte delta i ett avgörande.

Underrättelsedomstolen är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Fler än tre ledamöter får inte delta i ett avgörande.

*Lydelse enligt SFS 2026:958**Föreslagen lydelse*

10 §

Ordföranden får ensam på *Försvarsunderrättelsedomstolens* vägnar

Ordföranden får ensam på *Underrättelsedomstolens* vägnar

1. vidta förberedande åtgärder och besluta om avskrivning,
 2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till en viss fysisk person, och
 3. fatta beslut om ersättning till integritetsskyddsombud.
- Ordföranden får förordna en lagfaren tjänsteman vid domstolen att ensam på domstolens vägnar vidta förberedande åtgärder.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

13 §

Det förfarande som föreskrivs i 12 § ska tillämpas även i fråga om ansökningar om kompletterande tillstånd enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* och vid anmälan enligt 5 b § andra stycket samma lag.

Det förfarande som föreskrivs i 12 § ska tillämpas även i fråga om ansökningar om kompletterande tillstånd enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* och vid anmälan enligt 5 b § andra stycket samma lag.

16 §

Att *Försvarsunderrättelsedomstolens* beslut i frågor som rör signalspaning inte får överklagas framgår av 13 § lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*. Inte

Att *Underrättelsedomstolens* beslut i frågor som rör signalspaning inte får överklagas framgår av 13 § lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet*.

heller domstolens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas.	Inte heller domstolens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas.
---	---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

8 Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)

Härigenom föreskrivs att 4 § skyddslagen (2010:305) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Följande byggnader, andra anläggningar, områden och objekt får beslutas vara skyddsobjekt:

1. statschefens och tronföljarens residens och bostäder samt statsministerns bostäder,

2. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av riksdagen eller riksdagsförvaltningen,

3. byggnader och andra anläggningar som staten, en kommun eller en region har äganderätt eller nyttjanderätt till och som används eller är avsedda för att leda eller styra statlig eller kommunal verksamhet,

4. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för polisverksamhet eller för annan verksamhet som innefattar att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, verksamhet inom kriminalvården eller Sveriges försörjning med sedlar och mynt,

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

- fredstida krishantering,
- elektroniska kommunikationer,
- posthantering,
- transporter,
- alarmering,
- försvarsindustriella ändamål,

eller

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen, *och*

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap.

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

- fredstida krishantering,
- elektroniska kommunikationer,
- posthantering,
- transporter,
- alarmering,
- försvarsindustriella ändamål,

eller

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen,

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap,

7. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till

¹ Senaste lydelse 2019:941.

och som disponeras av Sveriges utrikes underrättelsetjänst, och

8. områden där Sveriges utrikes underrättelsetjänst tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

9 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 7 och 12 §§ plan- och bygglagen (2010:900) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2026:937

Föreslagen lydelse

13 kap.

7 §

Om ett ärende som har överklagats hos en mark- och miljödomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut och domstolen inte kan avgöra målet utan att pröva frågan, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning.

Om ett ärende som har överklagats hos en mark- och miljödomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Sveriges utrikes underrättelsetjänst* och domstolen inte kan avgöra målet utan att pröva frågan, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning.

12 §

En sådan ideell förening eller annan juridisk person som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken får överklaga

1. ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk på ett sådant sätt som anges i 4 kap. 34 § andra stycket denna lag, och

2. ett beslut att ge bygglov eller positivt förhandsbesked för en åtgärd som anges i 4 kap. 2 § första stycket 3 a och som ska föregås av en bedömning av om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Rätten att överklaga enligt första stycket gäller dock inte beslut som rör Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut.

Rätten att överklaga enligt första stycket gäller dock inte beslut som rör Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Sveriges utrikes underrättelsetjänst*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs att 17, 18, 21 och 21 a §§ lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor inom Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket ska prövas av Myndigheten för civilt försvar.

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor inom *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket ska prövas av Myndigheten för civilt försvar.

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor i övriga fall ska prövas av den kommun där hanteringen ska bedrivas.

18 §²

Myndigheten för civilt försvar ska pröva frågor om tillstånd till explosiva varor som avser

1. tillverkning, bearbetning, behandling, destruktion, underhåll och återvinning,
2. annan hantering som sker i anslutning till sådan hantering som nämns i 1,

3. gränsöverskridande överföring,

4. import,

5. export, och

6. sådan hantering som Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd till.

6. sådan hantering som *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd till.

Frågor om tillstånd till hantering och överföring av explosiva varor i övriga fall ska prövas av den kommun där varorna ska hanteras. Frågan ska i stället prövas av den kommun där den sökande fysiska personen är bosatt eller den sökande juridiska personen har sitt säte, om verksamheten ska ske i mer än en kommun och frågan gäller

1. användning,
2. överföring, eller
3. förvaring i ett flyttbart förråd.

¹ Senaste lydelse 2025:1080.

² Senaste lydelse 2025:1080.

21 §³

Den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt denna lag har också, inom sitt verksamhetsområde, tillsyn över att lagen och föreskrifter och beslut som har meddelats i anslutning till lagen följs.

Försvarsmakten får, efter medgivande av Myndigheten för civilt försvar, i stället för Myndigheten för civilt försvar utöva viss tillsyn över Försvarsmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.

Försvarsmakten får, efter medgivande av Myndigheten för civilt försvar, i stället för Myndigheten för civilt försvar utöva viss tillsyn över *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarsmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.

Myndigheten för civilt försvar eller den myndighet som regeringen bestämmer har tillsyn över hanteringen av brandfarliga varor som transporteras i en sådan rörledning som det har meddelats koncession för enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar eller enligt naturgaslagen (2005:403).

21 a §⁴

Myndigheten för civilt försvar ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över tillstånd som avser explosiva varor enligt denna lag och över dem som har beviljats ett sådant tillstånd (det nationella tillståndsregistret för explosiva varor).

Myndigheten för civilt försvar och kommunerna ska ansvara för att registrera uppgifter i det nationella tillståndsregistret.

Det nationella tillståndsregistret för explosiva varor får inte innehålla uppgifter om tillstånd som har beviljats Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket.

Det nationella tillståndsregistret för explosiva varor får inte innehålla uppgifter om tillstånd som har beviljats *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2025:1080.

⁴ Senaste lydelse 2025:1080.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Lagen gäller inte i fråga om

1. bussar med en totalvikt som överstiger 5 ton och som inte är klass I- eller klass A-fordon enligt definitionerna i artikel 3.2 och 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem,

2. bilar som är konstruerade och tillverkade eller anpassade för användning av Försvarsmakten, det civila försvaret, räddningstjänsten eller ordningsmakten,

2. bilar som är konstruerade och tillverkade eller anpassade för användning av Försvarsmakten, *Sveriges utrikes underrättelse-tjänst*, det civila försvaret, räddningstjänsten eller ordningsmakten,

3. bilar som används uteslutande inom inhägnade järnvägs-, industri- eller tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden, och

4. ambulanser, likbilar, mobilkranar och bilar som är rullstolsanpassade eller bepansrade.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2022:314.

² Senaste lydelse 2022:314.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 9 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §¹

I fråga om upphandling som avser sådan tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel som omfattas av artikel 346.1 b i EUF-fördraget och där 7 eller 8 § eller 10 § första stycket 2–4 eller 10 inte är tillämpliga får regeringen i enskilda fall besluta om de undantag från bestämmelserna i denna lag som är nödvändiga med hänsyn till Sveriges väsentliga säkerhetsintressen.

Försvarsmakten *och* Försvarets materielverk får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingen

Försvarsmakten, Försvarets materielverk *och* Sveriges utrikes underrättelsetjänst får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingen

1. avser tillägg till en upphandling där regeringen tidigare beslutat om undantag med stöd av första stycket,

2. avser varor, tjänster eller byggtreprenader inom ramen för en av Sverige träffad internationell överenskommelse om mellanstatlig samverkan i fråga om försörjning av varor, tjänster eller byggtreprenader, eller

3. har ett värde som är högst 200 000 000 kronor.

Försvarets radioanstalt får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingens värde är högst 5 000 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2023:253.

13 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Lagen gäller inte verksamhet som bedrivs av Försvarmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt eller Säkerhetspolisen.

Lagen gäller inte verksamhet som bedrivs av Försvarmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst* eller Säkerhetspolisen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2025:1016.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Denna lag gäller inte fysisk infrastruktur som används för att tillhandahålla dricksvatten.

Denna lag gäller inte Polis- myndigheten, Säkerhetspolisen, Myndigheten för civilt försvar, Försvarmakten, Försvarets materielverk och Fortifikations- verket.

Denna lag gäller inte Polis- myndigheten, Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelse- tjänst*, Myndigheten för civilt försvar, Försvarmakten, Försvarets materielverk och Fortifikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2025:1082.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Bestämmelserna i 2 § gäller inte i verksamhet som omfattas av

1. lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten,

2. lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt, *eller*

3. lagen (2019:1182) om Sakerhetspolisens behandling av personuppgifter.

2. lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt,

3. lagen (2019:1182) om Sakerhetspolisens behandling av personuppgifter, *eller*

4. lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelse-tjänst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2021:1174.

16 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § och 10 kap. 2 § strålskyddslagen (2018:396) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2026:938

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlämna tillsynsuppgifter till

1. försvarsinspektören för hälsa och miljö i fråga om verksamhet som utövas av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt eller Totalförsvarets forskningsinstitut, och

1. försvarsinspektören för hälsa och miljö i fråga om verksamhet som utövas av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Sveriges utrikes underrättelsetjänst, och

2. en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om andra verksamheter än sådana som anges i 1.

10 kap.

2 §

Beslut enligt denna lag får överklagas.

Beslut som avser Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt eller Totalförsvarets forskningsinstitut eller ytterligare villkor enligt 6 kap. 22 § överklagas till regeringen. Andra beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut som avser Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller ytterligare villkor enligt 6 kap. 22 § överklagas till regeringen. Andra beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:547)
om förbud mot användning av vissa uppgifter
för att utreda brott

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Uppgifter i underrättelser som Försvarets radioanstalt rapporterat till en annan myndighet i enlighet med lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* får inte användas för att utreda brott.

Uppgifter i underrättelser som Försvarets radioanstalt rapporterat till en annan myndighet i enlighet med lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet* får inte användas för att utreda brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

18 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 och 18 §§ och 3 kap. 6 § lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. för något av de syften som anges i 1 kap. 2 § brottsdatalagen (2018:1177) hos Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen eller Skatteverket,

2. i en myndighets verksamhet, om informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan mot brott,

3. i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst och i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelseverksamhet, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen,

3. i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet, i Försvarsmaktens utrikesunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst och i Försvarets radioanstalts utrikesunderrättelseverksamhet, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen,

4. i en myndighets verksamhet om Säkerhetspolisen enligt lag eller förordning ska bistå myndigheten med en viss uppgift,

5. i brottsbekämpande verksamhet hos en utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation, eller

6. i verksamhet hos utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen och, i den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning, till andra.

I ett enskilt fall får personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § även behandlas för att tillhandahålla information för något annat ändamål än de som anges i första och andra styckena, under förutsättning att ändamålet inte är oförenligt med det ändamål som uppgifterna samlades in för.

18 §

Försvarsmakten har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som

Försvarsmakten har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som

behandlas med stöd av 1 § 1 eller 2, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *försvarsunderrättelseverksamhet* eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *försvarsunderrättelseverksamhet*.

behandlas med stöd av 1 § 1 eller 2, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *utrikesunderrättelseverksamhet* eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller *Sveriges utrikesunderrättelsetjänst* om myndigheten behöver uppgifterna i sin *verksamhet* och Försvarets radioanstalt om myndigheten behöver uppgifterna i sin *utrikesunderrättelseverksamhet*.

3 kap.

6 §

Försvarsmakten får i *försvarsunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 1 § 1 eller 2. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt i *försvarsunderrättelseverksamheten*. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Försvarsmakten får i *utrikesunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 1 § 1 eller 2. Detsamma gäller *Sveriges utrikesunderrättelsetjänst* i sin *verksamhet* och Försvarets radioanstalt i *utrikesunderrättelseverksamheten*. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

19 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2–4 §§, 3 kap. 3 § och rubriken närmast före 2 kap. 3 § lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §

Försvarsmakten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att planera, förbereda och genomföra verksamhet som rör

1. Sveriges försvar och säkerhet, eller
2. internationellt försvars- och säkerhetssamarbete.

Försvarsmaktens uppgift att bedriva sådan verksamhet som anges i första stycket ska följa av lag, förordning, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut där regeringen har gett myndigheten i uppdrag att utföra uppgiften.

För Försvarsmaktens behandling av personuppgifter i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* och militära säkerhetstjänst gäller i stället 3–8 §§.

För Försvarsmaktens behandling av personuppgifter i myndighetens *utrikesunderrättelseverksamhet* och militära säkerhetstjänst gäller i stället 3–8 §§.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utrikesunderrättelseverksamhet

3 §

Personuppgifter får behandlas i Försvarsmaktens *försvarsunderrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Personuppgifter får behandlas i Försvarsmaktens *utrikesunderrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet*.

4 §

De personuppgifter som Försvarsmakten har fått tillgång till i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

De personuppgifter som Försvarsmakten har fått tillgång till i myndighetens *utrikesunderrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

3 kap.

3 §

Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom försvarsunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Säkerhetspolisen, Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikesunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen, Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

20 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 §, 2 kap. 2–6 b, 8 och 20 §§, 3 kap. 2 §, 6 kap. 2 § och rubrikerna närmast före 2 kap. 2 § och 3 kap. 2 § lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2026:1053

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts *försvarsunderrättelse-, utvecklings- och övningsverksamhet* samt informationssäkerhetsverksamhet.

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts *utrikesunderrättelse-, utvecklings- och övningsverksamhet* samt informationssäkerhetsverksamhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utrikesunderrättelseverksamhet

2 §

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts *försvarsunderrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* och lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts *utrikesunderrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet* och lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet*.

3 §

De personuppgifter som Försvarets radioanstalt har fått tillgång till i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

De personuppgifter som Försvarets radioanstalt har fått tillgång till i myndighetens *utrikesunderrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

4 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 2 och 3 §§ får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. i verksamhet hos berörda myndigheter som avses i 2 § första stycket lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet,

2. med anledning av samarbete med andra länder och internationella organisationer enligt lagen om försvarsunderrättelseverksamhet och lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet,

3. i utvecklingsverksamheten för de ändamål som anges i 5 §,

4. i informationssäkerhetsverksamheten för de ändamål som anges i 7 §, eller

5. för att biträda andra myndigheter i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall.

1. i verksamhet hos berörda myndigheter som avses i 2 § första stycket lagen (2000:130) om utrikesunderrättelseverksamhet,

2. med anledning av samarbete med andra länder och internationella organisationer enligt lagen om utrikesunderrättelseverksamhet och lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet,

5 §

Om det är nödvändigt för försvarsunderrättelseverksamheten får Försvarets radioanstalt behandla personuppgifter för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen och signalskyddet, och

2. fortlöpande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva verksamheten.

Om det är nödvändigt för utrikesunderrättelseverksamheten får Försvarets radioanstalt behandla personuppgifter för att

6 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 5 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. med anledning av samverkan med annan i fråga om utvecklingsverksamhet,

2. med anledning av samarbete om utvecklingsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet,

3. i försvarsunderrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 2 och 3 §§,

4. i informationssäkerhetsverksamheten för de ändamål som anges i 7 §, eller

5. för att biträda andra myndigheter i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall.

2. med anledning av samarbete om utvecklingsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet,

3. i utrikesunderrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 2 och 3 §§,

*Lydelse enligt SFS 2026:1053**Föreslagen lydelse*

6 a §

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts övningsverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva sådan verksamhet som anges i 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts övningsverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva sådan verksamhet som anges i 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet.

6 b §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 6 a § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. med anledning av samverkan med någon annan i fråga om övningsverksamhet, eller

2. med anledning av samarbete om övningsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

2. med anledning av samarbete om övningsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 7 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. i verksamhet hos den som tar emot uppgifter om informationssäkerhet,

2. med anledning av samverkan med andra som verkar på informationssäkerhetsområdet såväl inom som utom landet i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall,

3. i försvarsunderrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 1 § andra stycket 5 och 7 lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, eller

4. i utvecklingsverksamheten för de ändamål som anges i 5 §.

3. i utrikesunderrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 1 § andra stycket 5 och 7 lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet, eller

*Lydelse enligt SFS 2026:1053**Föreslagen lydelse*

20 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att

Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella *försvarsunderrättelse-* och säkerhets-samarbetet eller övningssamarbete och

Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella *utrikesunderrättelse-* och säkerhets-samarbetet eller övningssamarbete och

1. överföringen riktas till en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst, eller ett underrättelse- eller säkerhetsorgan i en internationell organisation,
2. sekretess inte hindrar en överföring,
3. mottagaren garanterar tillräckligt skydd för personuppgifterna, och
4. överföringen inte innebär ett oproportionerligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall än som anges i första stycket 1.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utrikesunderrättelseverksamhet

2 §

Säkerhetspolisen *och* Försvarmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat inom *försvarsunderrättelseverksamheten* och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen *och* Försvarmakten har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst och* Försvarmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat inom *utrikesunderrättelseverksamheten* och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst och* Försvarmakten har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

6 kap.

2 §

I lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* finns det särskilda bestämmelser om kontroll som rör Försvarets radioanstalts behandling av personuppgifter i *försvarsunderrättelse-* och utvecklingsverksamheten.

I lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* finns det särskilda bestämmelser om kontroll som rör Försvarets radioanstalts behandling av personuppgifter i *utrikesunderrättelse-* och utvecklingsverksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 3 § och 9 kap. 26, 30 och 32 §§ lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 §

Kravet på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt. Det gäller inte heller för Försvarets materielverk vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarmakten beslutar regleringsmyndigheten om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polismyndigheten och Säkerhetspolisen beslutar regleringsmyndigheten i sådana frågor efter hörande av dessa myndigheter.

Kravet på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt. Det gäller inte heller för Försvarets materielverk vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarmakten beslutar regleringsmyndigheten om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och *Sveriges utrikes underrättelsetjänst* beslutar regleringsmyndigheten i sådana frågor efter hörande av dessa myndigheter.

9 kap.

26 §¹

Om en förbetald tjänst används av någon annan än den abonnent som har registrerats enligt 24 § utan att en ny registrering har gjorts, ska tillhandahållandet av tjänsten avbrytas.

Första stycket gäller inte om

1. tjänsten endast tillfälligt används av någon annan än den registrerade abonnenten,
2. tjänsten används av en närstående till den registrerade abonnenten,
3. den registrerade abonnenten är en juridisk person och tjänsten används på dennes uppdrag,
4. tjänsten har införskaffats på uppdrag av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brott, eller

¹ Senaste lydelse 2022:1086.

5. tjänsten har införskaffats på uppdrag av en myndighet som bedriver verksamhet enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*.

5. tjänsten har införskaffats på uppdrag av en myndighet som bedriver verksamhet enligt lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet*.

30 §

För att signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* ska kunna inhämtas, ska operatörer som äger tråd där signaler förs över Sveriges gräns överföra signalerna till samverkanspunkter. Varje sådan operatör ska anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om samverkanspunkter.

För att signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* ska kunna inhämtas, ska operatörer som äger tråd där signaler förs över Sveriges gräns överföra signalerna till samverkanspunkter. Varje sådan operatör ska anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om samverkanspunkter.

Samtliga operatörer som för signaler i tråd över Sveriges gräns ska till den myndighet som regeringen bestämmer lämna sådan information som de innehar och som gör det enklare att ta hand om signalerna.

Samtliga operatörer ska utföra uppgifterna enligt första och andra styckena så att verksamheten inte röjs.

32 §

Tystnadsplikt som följer av 31 § första stycket gäller även för en uppgift som hänför sig till

1. en åtgärd att med stöd av 27 kap. 9 § rättegångsbalken hålla kvar försändelser,

2. en angelägenhet som avser användning av hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 27 kap. 18 eller 19 § rättegångsbalken eller som gäller tekniskt bistånd med hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller med hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 4 kap. 25 b § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,

3. en angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*,

3. en angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet*,

4. inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet,

5. en begäran enligt 33 § första stycket 2 om att en uppgift om abonnemang ska lämnas,

6. ett föreläggande enligt 27 kap. 16 § rättegångsbalken att bevara en viss lagrad uppgift, eller

7. en begäran enligt 33 § första stycket 5 om att en uppgift om tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster ska lämnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

22 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:408)

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 4 § vapenlagen (2026:408) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

4 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla innehav av skjutvapen, ljuddämpare eller vapenmagasin som lämnats över från staten till

– statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller
– frivilliga försvarsorganisationer,

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

3. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som medförs till Sverige enligt 8 kap. 5 §, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

– statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

23 Förslag till lag om ändring i lagen (2026:956) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2026:956) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara samt 4–8, 11, 12, 14 och 15 §§ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2026:956

Föreslagen lydelse

Lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

Lag om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

4 §

Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses samma myndigheter som i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses samma myndigheter som i lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet.

5 §

Bestämmelsen i 2 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

Bestämmelsen i 2 a § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

6 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra myndigheter än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra myndigheter än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet får inrikta signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

7 §

Tillstånd till signalspaning enligt 1 § eller 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får ges av den

Tillstånd till signalspaning enligt 1 § eller 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikesunderrättelseverksamhet får ges av den

befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

8 §

Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Signalspaningsmyndigheten ska begränsa sin tillgång till signalbärare till det som följer av tillstånd enligt 7 §.

Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet*.

11 §

Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* ska inte tillämpas.

Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* ska inte tillämpas.

12 §

Integritetsskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* ska inte utföras.

Integritetsskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* ska inte utföras.

14 §

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska kontrollmyndigheten kontrollera att denna lag har följts.

Vid en sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* tillämpas.

Vid en sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* tillämpas.

15 §

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska det särskilda beslutandeorganet i kontrollmyndigheten tillämpa bestämmelserna i 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* på meddelanden och lagrade uppgifter som inhämtats i samband med signalspaning enligt denna lag och på

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska det särskilda beslutandeorganet i kontrollmyndigheten tillämpa bestämmelserna i 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet* på meddelanden och lagrade uppgifter som inhämtats i samband med signalspaning enligt denna lag och på

tillstånd som lämnats enligt denna lag.	tillstånd som lämnats enligt denna lag.
---	---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

BILAGA 3

Försvarsutskottets protokollsutdrag

Utdrag ur

PROTOKOLL UTSKOTTSSAMMANTRÄDE 2025/26:53

DATUM 2026-07-02

TID 12.30–14.15

NÄRVARANDE Se bilaga

- - -

§ 3 Sveriges utrikes underrättelsetjänst (UU24)

Utskottet behandlade frågan om yttrande till utrikesutskottet över proposition 2025/26:290 och ev. följdmotioner.

Utskottet beslutade att yttra sig om proposition 2025/26:290 genom följande protokollsanteckning.

Utskottet begränsar sitt yttrande till propositionen.

Utskottet konstaterar att en ny lag om personuppgifter och andra författningsändringar är nödvändiga för att den nya myndigheten Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027. Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag i proposition 2025/26:290 av de skäl som anförs i propositionen.

S, V, C och MP-ledamöterna anmälde ett särskilt yttrande och anförde följande:

Vi anser att den process som föranlett etableringen av den nya utrikes underrättelsetjänsten har varit bristfällig och att konsekvenserna av den mycket omfattande reformen inte analyserats i tillräcklig utsträckning. I den nu aktuella propositionen behandlas inte inrättandet av myndigheten, utan endast de rättsliga förutsättningar som möjliggör dess verksamhet. Den bristfälliga hanteringen av ärendet gör det svårt för oss att ta ställning till propositionen. Den snäva tidsramen inför myndighetens bildande väcker frågor om lämpligheten i att genomföra en så omfattande omorganisation av underrättelseverksamheten, särskilt mot bakgrund av det allvarliga säkerhetspolitiska läget och det stundande valet. Vi har även noterat den omfattande kritik som utredningen om denna civila underrättelsetjänst fick vid remissomgången och anser att regeringen inte svarar på kritiken på ett tillfredsställande sätt i propositionen.

Vi vill också framföra vissa andra synpunkter på regeringens hantering av ärendet. Den normala ordningen är nämligen att propositioner som enligt regeringen bör behandlas under det pågående

riksmötet lämnas till riksdagen senast vid det s.k. stoppdatumet, som för 2026 är fastställt till den 17 mars. Den aktuella propositionen lämnades dock så sent som den 18 juni, och Tidöpartierna har drivit igenom att den behandlas av riksdagen före valet. Så är fallet trots att propositionen inte är brådskande i sig och därför lika gärna borde kunna behandlas under det kommande riksmötet på sedvanligt sätt. Tidöpartierna har således avvikit från riksdagens grundläggande arbetsformer. Agerandet har försvårat oppositionens arbete med att sätta sig in i och ta ställning till propositionen, vilket vi beklagar.

Med anledning av det ovan anförda avstår vi ställningstagande vad gäller propositionens förslag. Vi konstaterar att utskottets yttrande inte omfattar eventuella följdmotioner. Våra respektive partiers ställningstagande och resonemang om dessa redogörs för i samband med utrikesutskottets beredning av propositionen och följdmotionerna.

SD-ledamöterna anmälde ett särskilt yttrande och anförde följande:

Vi står bakom majoritetens ställningstagande och konstaterar att propositionens förslag avser rättsliga förutsättningar för att den nya myndigheten Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027. För egen del vill vi dock tillägga följande. Vi delar inte den problembild som ligger till grund för förslaget om att inrätta en ny civil underrättelsetjänst. Däremot har vi förståelse för att det säkerhetspolitiska läget medför ett ökat behov av fler aktörer och en förbättrad samlad lägesbild. Mot bakgrund av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och de bedömningar som Must gjorde i anslutning till denna föreslog vi redan våren 2023 att en utredning skulle tillsättas med uppdrag att se över underrättelsetjänstens dimensionering och långsiktiga inriktning. Vår huvudsakliga oro när det gäller det nu aktuella förslaget avser den snäva tidsplanen för genomförandet samt Utrikesdepartementets begränsade erfarenhet av strategiskt underrättelsearbete och den säkerhetskultur som sådan verksamhet förutsätter. Vi ser även betydande risker för den långsiktiga kompetensförsörjningen och för relationerna till redan etablerade underrättelseaktörer.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Vid protokollet
Annika Tuvelid

Rätt utdraget intygar:

Exp. 2026-07-02
Utrikesutskottet

Annika Tuvelid